



**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 460
din 20.08.2009**

Dosar nr.: 266/2009

Petiția nr.: 6338/25.06.2009

Petent: P I

Obiect: discriminare prin restricționarea dreptului de petiționare și a dreptului de a redobândi cetățenia română

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1 Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1 P I cu domiciliul de comunicare a tuturor actelor de procedură în

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului.

I.2.1 Ministerul Afacerilor Externe, loc. București, Alea Alexandru nr. 31, sector 1

II. Obiectul sesizării

2.1 Petentul sesizează cu privire la restricționarea dreptului de petiționare și a dreptului de a redobândi cetățenia română prevăzute de legislația în vigoare.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1 Petentul, cetățean moldovean de naționalitate română, sesizează cu privire la faptul că reclamatul încalcă prevederile art.1 alin.2 lit.d, pct.3 și pct.10, respectiv „a dreptului de a obține și de a renunța la cetățenia română”, respectiv a „dreptului de petiționare”.



3.2 Petentul având în vedere că descendenții acestuia au fost cetățeni români s-a adresat Ministerului Afacerilor Externe cu solicitarea de a se înainta cererea acestuia către Secția Consulară a Ambasadei României din Republica Moldova, în conformitate cu prevederile art.12 alin.3 din Legea nr.21/1991.

IV. Procedura de citare

4.1 Prin adresa înregistrată cu nr. 6758/08.07.2009, a fost citat domnul P I , pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 30.07.2009, cu ridicarea din oficiu excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

4.2 Prin adresa înregistrată cu nr. 6759/08.07.2009, a fost citat Ministerul Afacerilor Externe, pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 30.09.2009.

V. Susținerile părților

5.1 Petentul susține că Secția Consulară a Ambasadei României în Republica Moldova refuză să pună în aplicare prevederile art.6 din O.G 27/2002 cu privire la reglementarea activității de soluționare a petițiilor, prin neorganizarea unui copartiment distinct pentru relații cu publicul.

5.2 În data de 11.03.2009, petentul susține că a primit de la Direcția Relații Consulare din cadrul Ministerului Afacerilor Externe adresa nr. G5-1/685, prin care se comunică faptul că există un număr mare de astfel de cereri de programare astfel încât la momentul în care se va ajunge la procesarea cererii petentului, va fi invitat să depună cererea de redobândire a cetățeniei române.

5.3 Prin trecerea unui termen de peste 3 luni de zile de la momentul formulării primei cereri pentru depunerea cererii de redobândire a cetățeniei române(02.03.2009), petentul susține că se află în imposibilitatea de a-și valorifica drepturile prevăzute de Legea nr. 21/1991, fiind privat de efectele juridice prevăzute de art. 12 alin. 3 din Legea nr. 21/1991, cu atât mai mult cu cât aceasta e prima etapă, constând efectiv în depunerea cererii și a documentelor aferente, urmând apoi procedura mult mai de durată a soluționării efective a cererii de către Direcția Cetățenie a Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești.

5.4 Petentul precizează faptul că cetățenii moldoveni de naționalitate română pot depune cererile de redobândire a cetățeniei române împreună cu actele aferente la misiunile diplomatice de redobândire a cetățeniei române împreună cu actele aferente la misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale României în străinătate în condițiile în care au reședința sau domiciliul în străinătate, conform art. 12 al. 2 din Legea cetățeniei nr. 21/1991, fără a mai trece această etapă intermediară, or legea trebuie aplicată unitar, nu într-un fel la Secția Consulară a României în R. Moldova și într-un alt fel în oricare altă reprezentanță din lume.

5.5 Ministerul Afacerilor Externe susține că la data de 02.03.2009, petentul a depus la registratură o petiție înregistrată cu nr. 2623/02.03.2009, care a fost redirecționată către Direcția Relații Consulare. La această petiție s-a răspuns în data de 11.03.2009, comunicându-se petentului că având în vedere numărul



foarte mare de solicitări și ținând cont de spațiile limitate de care dispune Ambasada României la Chișinău pentru desfășurarea activității cu publicul, efectuarea unor programări este o necesitate obiectivă, sine-qua-non, ținând cont de numărul impresionant de persoane care au depus cereri în anii anteriori. Totodată, i s-a comunicat că atunci când scrisoarea petentului va intra în faza de procesare, Ambasada îl va invita pentru depunerea documentelor necesare redobândirii cetățeniei române, deși cererea de redobândire a cetățeniei române nu se înscrie în prevederile legislației în materie de petiții, ci este guvernată de legea aplicabilă în materie, respectiv Legea nr. 21/1991, cu modificările și completările ulterioare.

5.6 Reclamatul susține că petentul, probabi nemulțumit de răspunsul primit a adresat o nouă petiție în data de 03.04.2009, având același obiect. La această petiție i s-a comunicat faptul că răspunsul a fost transmis anterior și că potrivit art. 10 alin. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 27/2002, Direcția Relații Consulare își rezervă dreptul de a clasa petițiile care au același obiect și care provin de la aceeași persoană. Precizăm că deși domnia sa nu a menționat acest lucru, prin reclamația adeseată, Ministerul Afacerilor Externe continuă și azi să primească de la Pascaru Igor petiții cu același obiect.

5.7 Reclamatul, în drept, susține că în măsura în care se apreciază că obiectul petiției vizează anularea dispozițiilor unor acte normative sau înlocuirea acestora cu alte dispoziții din alte acte considerate favorabile petiționarului, solicită admiterea excepției de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Se remarcă faptul că maniera în care a fost redactată petiția, conduce la ideea nemulțumirii petentului, față de modul defectuos în care reclamatul aplică dispoziții legale în materia soluționării petițiilor, precum și în cea a redobândirii cetățeniei române. Și în această interpretare Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este necompetent material pentru că este evident că numai instanța de judecată are căderea de a analiza în cadrul procedurii speciale a contenciosului administrativ, în primă și în ultimă jurisdicție, felul în care o autoritate administrativă aplică legea. Reclamatul menționează că există, pe rolul Curții de Apel București, un număr foarte mare de litigii în care Ministerul Afacerilor Externe este parte pârâtă în contradictoriu cu cetățeni moldoveni ce reclamă ritmul de primire a cererilor privind redobândirea cetățeniei române la secția consulară a ambasadei României la Chișinău, cu aceeași motivare în fapt și în drept ca cea propusă de petent. Acesta reclamă îngrădirea dreptului de petiționare, dar după cum se poate observa din cele prezentate, nu se poate reține faptul că i-a fost îngădit dreptul de petiționare, răspunsul nefavorabil neputând fi calificat drept o îngădire a acestui drept, petiția fiind primită și soluționată în termenul legal. Referitor la faptul că nu a putut adresa petiția Secției consulare a Ambasadei României de la Chișinău, motivând inexistența unui compartiment de relații cu publicul conform art. 6 din OG nr. 27/2002, reclamatul consideră că aceasta este o interpretare cu rea-credință a textului de lege. În acest sens se precizează că misiunile diplomatice și oficiile consulare se supun din punct de vedere al organizării normelor internaționale, respectiv Convenția de la Viena din 18 aprilie 1961, cu privire la relațiile diplomatice și Convenția de la Viena din 24 aprilie 1963 cu



privire la relațiile consulare, nefiind obligate la organizarea unui compartiment specific de relații cu publicul. Petițiile adesele misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale României în străinătate sunt înregistrate zilnic chiar și în lipsa acestui compartiment astfel încât afirmațiile petentului sunt lipsite de obiect. Reclamatul subliniază faptul că petentului “nu i s-a restricționat fără temei legal dreptul persoanei de a înregistra o cerere, pentru considerente ce țin de organizarea administrativă a serviciului din Secția Consulară a Ambasadei României de la Chișinău”. Dat fiind numărul mare de solicitări din partea cetățenilor Republicii Moldova pentru depunerea dosarelor de redobândire a cetățenilor române, Ambasada României la Chișinău a identificat, ca modalitate de organizare a activității, transmiterea de către solicitanți a unei scrisori prealabile în care își manifestă intenția de a depune dosarul, iar în baza acesteia solicitantul este programat la o dată ulterioară în funcție de numărul solicitărilor primite. În acest sens al inexistenței unui tratament diferențiat ce s-ar întemeia, în viziunea petentului, pe durata mare necesară analizării cererilor numeroase de redobândire a cetățeniei, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării s-a pronunțat într-o speță similară prin Hotărârea nr. 625/22.10.2008. Reclamatul mai face precizarea că încadrarea de personal a misiunilor diplomatice și oficiilor consulare nu este discreționară, la latitudinea statului trimitător, fiind supusă cenzurii/aprobării prealabile/ a statului de acreditare. Între România și Republica Moldova nu există o convenție consulară care să reglementeze strict aceste raporturi, astfel încât efectivul consular este lăsat aprecierea discreționară a statului de reședință. Oficiul consular român îndeplinește și alte însărcinări specifice pe lângă cea de programare și preluare a dosarelor de redobândire a cetățeniei române, în interesul cetățenilor români aflați în republica Moldova. Petentul se consideră discriminat în raport cu alți cetățeni moldoveni care au domiciliul sau reședința în altă țară și care pot depune cererile de redobândire a cetățeniei române fără programare la misiunile diplomatice ale României din acele țări, sugerând că este încălcat art. 16 din Constituția României. La alte misiuni ale României se pot depune aceste cereri ale cetățenilor moldoveni fără programări, doar dacă petenții au șederea legală reglementată (domiciliul sau reședința), în respectiva țară, întrucât datorită numărului lor considerabil redus față de cele de la Secția Consulară a Ambasadei României la Chișinău, există capacitate de procesare. Prin urmare, defiind regăsită ipoteza unor situații comparabile, nu se poate analiza această împrejurare ca și un act de discriminare.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1 **În drept**, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „**trebuie stabilit că persoane plasate în situații**



analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2 În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.** (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)

6.3 Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicata, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.4 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.5 Există organe reglementate de Constituție care au competența de a analiza discriminarea instituită prin dispoziții legale (Curtea Constituțională care s-a pronunțat în mai multe rânduri în sensul constituționalității sau neconstituționalității unor prevederi legale, raportat la art.16 din Constituție privind egalitatea în fața legii).

6.6 Curtea Constituțională **prin decizia nr. 997 din 7.10.2008, a admis excepția de neconstituționalitate a art. 20 din O.G. nr. 137/2000**, republicată considerând că în măsura în care s-ar admite că pe calea controlului



jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unui text de lege, s-ar pune în discuție legitimitatea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării de a înălțura consecințele faptelor discriminatorii, prin hotărâri, ce pot duce, în ultimă instanță, la încetarea aplicabilității unor dispoziții de lege, și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, încălcându-se în mod flagrant principiul separației puterilor în stat, prin interferarea în atribuțiile legislativului, dar și ale Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, inclusiv cele ale Art. 16, care se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență materială, ridicată din oficiu, a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării;
2. Clasarea dosarului;
3. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;
4. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

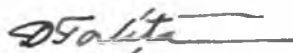
ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DEZIDERIU GERGELY – Membru

HALLER ISTVAN – Membru



NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru



TRUINEA PAULA ROXANA – Membru



Data redactării: 03.12.2009

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.